

Remiss  
KN2023/02524

Klimat- och näringsdepartementet

E-post;  
kn.remisvar@regeringskansliet.se  
lotta.lewin-pihlblad@regeringskansliet.se

2023-08-23

## **Ang. promemoria Natura 2000-tillstånd vid ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen (Ds 2023:5)**

**Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.**

Tillväxtanalys belyste i en rapport från 2016 Sveriges attraktivitet som gruvregion i världen (1). Vid den tidpunkten var slutsatsen att Sverige tillhörde en av de mest attraktiva gruvregionerna i världen. Efter detta har dock mycket hänt och Sveriges attraktivitet har minskat på grund av betydande brister i förutsägbarhet och transparens i både regelverk och myndigheters tillämpning, vilket också uppmärksammas i en rapport från Tillväxtanalys 2018 (2). Grundproblemet är att den svenska prövningsprocessen inte längre är förenlig med EU rätten på miljöområdet.

Tillväxtanalys avstyrker betänkandets förslag. Skälet till denna bedömning är att förslaget enbart berör en flytt av Natura 2000-bestämmelserna från prövningen av bearbetningskoncentration enligt minerallagen (1991:45) till prövningen av miljötillstånd enligt miljöbalken (1998:808). I SOU 2022:56 uppmärksammas att även MKB-direktivet ska prövas i sin helhet innan några slutliga villkor fastställs och tillstånd ges.

---

### Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Östersund  
Postadress  
Studentplan 3 831 40 Östersund  
Besöksadress  
Studentplan 3, Östersund

Stockholm  
Postadress  
Studentplan 3 831 40 Östersund  
Besöksadress  
Torsgatan 11, plan 4

Kontakt  
010-447 44 00  
info@tillvaxtanalys.se  
www.tillvaxtanalys.se  
Org. nr 202100-6164

Utredningen gör bedömningen att hela prövningen av 3 och 4 kap. miljöbalken därför bör flyttas från prövningen av bearbetningskoncession till prövningen av miljötillstånd. I det aktuella (Ds 2023:5) betänkandet saknas en analys av konsekvenserna av att bara flytta Natura 2000-bestämmelserna. Om bara prövningen av Natura 2000-bestämmelserna flyttas är det inte osannolikt att Sverige i närtid står inför en situation där det Svenska regelverket upplevs som oförutsägbart eftersom det inte är förenligt med EU-rätten. Detta kan förmodas leda till att Sverige uppfattas som ett mindre attraktivt gruvland samt leda till längre prövningsprocesser genom att regelverket tappar i legitimitet vilket lär orsaka fler överklaganden. Dessa risker och konsekvenser behöver analyseras utförligt.

Konsekvenserna bör även ses utifrån den betydelse som vissa metaller och mineral har för klimatomställningen. Till exempel varnade den europeiska revisionsrätten i juni 2023 för de stora riskerna kopplade till EU:s batterisatsningar och pekade särskilt på vikten att säkra tillgången till råvaror. EU-kommissionens förslag till förordning om kritiska och strategiska råmaterial där man särskilt vill säkerställa försörjningen av strategiska material, bland annat genom utvecklingen av strategiska projekt, adresserar denna råvaruförsörjningsproblematik. Ett svenskt regelverk som riskerar att tolkas som att det strider mot EU-rätten kan mycket väl leda till att Sverige går miste om strategiska projekt. Detta skulle kunna motivera att hela prövningen av 3 och 4 kap. miljöbalken flyttas till miljöprövningen. Eventuella kortsiktiga negativa konsekvensen för attraktiviteten för gruvnäringen skulle kunna motverkas genom att staten börjar främja projekt som kan komma att definieras som strategiska enligt den ovan nämnda föreslagna EU förordningen.

-----

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören. Ärendet har föredragits av analytiker. Tobias Persson. I ärendets handläggning har även tf. avdelningschef Peter Svensson deltagit.

Sverker Härd

Generaldirektör

- (1) Tillväxtanalys (2016). Sverige – ett attraktivt gruvland i världen? En internationell jämförelse. Rapport 2016:06.
- (2) Tillväxtanalys (2018). Hur kan staten göra en hållbar svensk gruvnäring attraktiv för investeringar. Rapport 2018:02.
- (3) Europeiska revisionsrätten (2023). EU:s industripolitik för batterier – Nya strategiska incitament behövs. Särskild rapport 15/2023.

*Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser*

**Östersund**

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Besöksadress: Studentplan 3, Östersund

**Stockholm**

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Besöksadress: Torsgatan 11, plan 4, Stockholm

Telefon: 010-447 44 00

E-post: [info@tillvaxtanalys.se](mailto:info@tillvaxtanalys.se)

Webb: [www.tillvaxtanalys.se](http://www.tillvaxtanalys.se)

Organisationsnummer: 202100-6164